

ДО ПИТАННЯ ВИЗНАЧЕННЯ АДМІНІСТРАТИВНО-ПРАВОВОГО СТАТУСУ КРИМІНАЛЬНОЇ МІЛІЦІЇ У СПРАВАХ ДІТЕЙ

Криволапчук В. О.

У даній науковій статті детально досліджуються основні організаційні та правові засади правоохоронної діяльності такого підрозділу органів внутрішніх справ, як кримінальна міліція у справах дітей.

Ключові слова: неповнолітні, кримінальна міліція у справах дітей, злочинність, захист прав і свобод дітей, організаційні засади діяльності, правові засади діяльності.

В данной научной статье подробно исследуются основные организационные и правовые основы правоохранительной деятельности такого подразделения органов внутренних дел, как криминальная милиция по делам детей.

Ключевые слова: несовершеннолетние, криминальная милиция по делам детей, преступность, защита прав и свобод детей, организационные основы деятельности, правовые основы деятельности.

In this scientific article examines in detail the major organizational and legal basis of the Law Enforcement Division of the Interior, as the criminal police for children.

Keywords: minors, criminal police for children, crime, protection of the rights and freedoms of children, organizational principles of activities of legal principles.

У сучасних умовах розвитку економіки нашої держави, спрямованості на вступ до Європейського Союзу, зрілості демократичних інститутів правової держави, визнання особи найвищою соціальною цінністю, дедалі більше приділяється увага вдосконаленню і підвищенню якості роботи як державних органів, так і органів виконавчої влади, зокрема кримінальної міліції в справах дітей, основними завданнями якої є протидія злочинності неповнолітніх, запобігання та розкриття злочинів, учинених проти неповнолітніх, захист неповнолітніх, які опинились у скрутній життєвій ситуації, профілактична робота серед неповнолітніх.

Тому метою даної статті є визначення правових та організаційних основ правоохоронної діяльності кримінальної міліції у справах дітей.

Багато наукових праць присвячено дослідженню адміністративно-правового статусу кримінальної міліції у справах дітей. Зокрема, праці вчених: О.М. Бандурки, Ю.П. Битяка, М.А. Бондаренка, В.Є. Бондара, В.І. Ветрова, В.В. Вітвіцької, Б.М. Головкина, Н.І. Гончарова, В.Т. Дзюби, Л.В. Дорош, А.Н. Ігнатовича, С.Г. Киренка, М.М. Корчового, О.В. Ковальової, Г.Г. Криволапова, Л.В. Левицької, К.Б. Левченко, П.С. Матишевського, А.О. Монаєнка, В.К. Негоденка, О.В. Негодченка, Д.В. Приймаченка, С.М. Рахметова, О.Ю. Синявської, В.М. Смитиєнка, В.В. Сташиса, І.М. Трубавіної, М.О. Тучака, О.А. Удалової, О.С. Якубова та інших науковців.

Зріст злочинності, корупція, низький рівень зарплати і пенсії, прийняття законів і указів, які не виконуються, затвердили в масовій свідомості прогресуючу апатію до права, до закону. Особливо це стосується молоді.

© В.О. Криволапчук, 2015

Сьогодні однією з найбільш важких проблем суспільства, яка потребує негайного вирішення, залишається проблема дитячої злочинності, а особливо її зріст. Серед багатьох факторів, які здійснюють неабиякий вплив на формування рівня такого виду злочинності, слід виокремити правоохоронну діяльність такого структурного елементу системи МВС України, як підрозділи кримінальної міліції в справах дітей (КМСД) [1, 3]. Тому виникає необхідність визначення адміністративно-правового статусу правоохоронної діяльності зазначеного правоохоронного органу.

Отже, насамперед слід зазначити, що до правових засобів, які регламентують виключно діяльність кримінальної міліції у справах дітей, відносять Наказ МВС України від 19.12.2012 року № 1176, який затвердив Інструкцію з організації роботи підрозділів кримінальної міліції у справах дітей [2].

У свою чергу, правоохоронна діяльність КМСД у системі МВС України організовується таким чином. Організовує і контролює в межах компетенції, виконання підрозділами КМСД покладених на них обов'язків, Управління кримінальної міліції у справах дітей Міністерства внутрішніх справ України.

Підрозділи КМСД ГУМВС, УМВС, відповідно, контролюють і надають практичну допомогу підпорядкованим підрозділам КМСД міських, районних управлінь та відділів ГУМВС, УМВС, узагальнюють і поширюють позитивний досвід роботи.

Підрозділи КМСД УМВС на транспорті організовують і здійснюють заходи з профілактики адміністративних і кримінальних правопорушень серед дітей на об'єктах залізниць. Водночас з метою здійснення профілактики адміністративних і кримінальних правопорушень серед дітей підрозділами КМСД залучаються інші органи виконавчої влади, органи місцевого самоврядування в межах їх компетенції.

Також до організаційних засад діяльності КМСД слід віднести завдання, які покладені на цей підрозділ. Відповідно до зазначеного нормативного акту до основних завдань підрозділів КМСД відносять [2, 1.2]:

- організацію та здійснення заходів профілактики з дітьми в навчальних закладах, за місцем проживання з метою запобігання вчиненню ними адміністративних і кримінальних правопорушень;
- організацію та здійснення заходів індивідуальної профілактики з дітьми, які вчинили адміністративні та кримінальні правопорушення, були засуджені до покарання, не пов'язаного з позбавленням волі, звільненими зі спеціальних виховних установ;
- ужиття заходів щодо недопущення рецидивної злочинності серед дітей;
- установлення місцезнаходження дітей у разі їх безвісного зникнення;
- розкриття кримінальних правопорушень, учинених дітьми;
- виявлення та припинення фактів жорстокого поводження з дітьми, учинення стосовно них насильства, зокрема батьками, законними представниками;
- організацію надання правової та психологічної

допомоги дітям, які є потерпілими в кримінальному провадженні чи стали свідками кримінального правопорушення.

Важливо зазначити, що серед завдань підрозділів КМСД чільне місце посідає виконання ними заходів загальної та індивідуальної профілактики адміністративних і кримінальних правопорушень, які здійснюються на території обслуговування в навчальних закладах і за місцем проживання дітей.

З метою попередження вчинення дітьми адміністративних і кримінальних правопорушень підрозділи КМСД самостійно або разом з відповідними органами виконавчої влади, органами місцевого самоврядування здійснюють такі заходи загальної профілактики, як виявлення причин та умов, що призводять до вчинення адміністративних і кримінальних правопорушень дітьми, уживають організаційних і практичних заходів для їх усунення [3, 9]. Також проводять зустрічі з адміністрацією навчальних закладів і представниками батьківських комітетів; проводять у навчальних закладах лекції та практичні заняття, спрямовані на формування в дітей правосвідомої поведінки, навичок здорового способу життя.

Слід зауважити, що заходи індивідуальної профілактики здійснюються працівником КМСД щодо конкретної дитини з метою попередження вчинення нею адміністративних та кримінальних правопорушень. Саме тому заходи індивідуальної профілактики спрямовані на особистість дитини, середовище, яке її формує, а також на умови, обставини та ситуації, що призводять

до вчинення дитиною адміністративних і кримінальних правопорушень.

Отже, визначення адміністративно-правового статусу підрозділів кримінальної міліції у справах дітей є важливим і необхідним. Адже з'ясування кола завдань, які виконуються вказаними підрозділами, дає змогу надавати оцінку ефективності їх діяльності, а також, за бажанням, надавати практичні або теоретичні рекомендації щодо вдосконалення механізму їх роботи.

Література

1. Організаційно-правові та психологічні засади вдосконалення діяльності кримінальної міліції у справах дітей: автореф. дис. ... канд. юрид. наук: 19.00.06 / Н.Л. Ковальська; Нац. акад. внутр. справ. К., 2010. - 19 с.
2. Про затвердження Інструкції з організації роботи підрозділів кримінальної міліції у справах дітей: Наказ МВС України від 19.12.2012 року № 1176. - Електрон. дан. (2 файли). - Режим доступу: <http://zakon1.rada.gov.ua>. - Назва з екрану.
3. Адміністративно-правові засади правоохоронної діяльності кримінальної міліції у справах дітей: автореф. дис. ... канд. юрид. наук: 12.00.07 / О.В. Нікітенко; Міжнародний бізнесу і права. Херсон, 2012. - 19 с.

*Криволапчук В.О.,
доктор юридичних наук, доцент,
заступник начальника ДНДІ МВС України
Надійшла до редакції: 12.12.2014*

УДК 351.811

УДОСКОНАЛЕННЯ ПУБЛІЧНОГО УПРАВЛІННЯ ОРГАНІЗАЦІЄЮ ДОРОЖНЬОГО РУХУ В УКРАЇНІ

Веселов М. Ю.

Розглянуто стан проблеми адміністрування у сфері організації дорожнього руху в Україні. Наведено деякі шляхи вдосконалення організації дорожнього руху в інших країнах світу. Запропоновано створення в системі органів публічного управління України нового суб'єкта організації дорожнього руху.

Ключові слова: транспортний засіб, вулично-дорожня мережа, організація дорожнього руху, безпека дорожнього руху, публічне управління.

Рассмотрено состояние проблемы администрирования в сфере организации дорожного движения в Украине. Приведены некоторые пути усовершенствования организации дорожного движения в других странах мира. Предложено создание в системе органов публичного управления Украины нового субъекта организации дорожного движения.

Ключевые слова: транспортное средство, улично-дорожная сеть, организация дорожного движения, безопасность дорожного движения, публичное управление.

The state of problem of administration is considered in the spheres of traffic organization in Ukraine. Some ways over of improvement of traffic organization are brought in other countries of the world. Creation is offered in the system of organs of public management of Ukraine of new subject of traffic organization.

Keywords: transport vehicle, street-travelling network, traffic organization, safety of travelling motion, public management.

Можна констатувати, що Україну зараз характеризують високий рівень автомобілізації, урбанізації та щільна мережа автомобільних доріг із достатньо високим і стабільним останніми роками рівнем аварійності. У зв'язку з цим, за умови недостатньої ефективності системи забезпечення безпеки і організації дорожнього руху (далі - ОДР) та низької дисципліни учасників дорожнього руху особливої гостроти набуває проблема дорожньо-транспортної аварійності.

Низка вчених приділяли увагу правовим питанням ОДР, зокрема серед вітчизняних авторів це роботи: В. Бесчастного, Т. Гуржія, М. Долгополової, В. Развадовського, А. Собакаря; серед російських колег - праці М. Баришнікова, Б. Кормішкина, В. Назарова, С. Радіонова та інших. Поряд з тим, наявність проблем ОДР на сьогодні вимагають від вчених і представників публічного адміністрування не зупинятися на досягнутому, а продовжувати пошуки шляхів удосконалення правової організації дорожнього руху.

Метою статті є обґрунтування подальшого вдосконалення окремих аспектів публічного управління у сфері організації дорожнього руху в Україні.

Часткова реалізація Державної цільової програми підвищення рівня БДР в Україні на період до 2016 року (була затверджена Постановою КМУ від 25.03.2013 № 294 - утратила чинність на підставі Постанови Кабінету Міністрів України № 71 від 05.03.2014) дозволила підвищити рівень БДР, транспортного обслуговування й експлуатаційної якості проїжджої частини вулиць і доріг у країні,

© М.Ю. Веселов, 2015